

Број/Број: 03/1-50-14-7-16/12
Сарајево/Sarajevo, 29. 11. 2012.

29 - 11 - 2012

01,02-02-1-48/12

S

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БиХ

- **ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ ПСБиХ**
н/р г. Боже Љубића, предсједавајућег,
- **ДОМ НАРОДА ПСБиХ**
н/р г. Сулејмана Тихића, предсједавајућег,

ПРЕДМЕТ: Предлог закона о парламентарном надзору у области одбране и безбједности Босне и Херцеговине

Заједничка комисија за одбрану и безбједност БиХ је на својој 16. сједници, одржаној 11. 10. 2012. године, разматрала текст Предлога закона о парламентарном надзору у области одбране и безбједности Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Предлог закона).

Након свеобухватне расправе о Предлогу закона на наведеној сједници Комисије, као и током Радионице за израду закона о парламентарном надзору у области одбране и безбједности БиХ, Заједничка комисија једногласно је усвојила закључак да се Предлог закона упути у парламентарну процедуру у предложеној форми, а да предлагач наведеног законског текста буде Заједничка комисија за одбрану и безбједност БиХ.

У вези са горе наведеним, у складу са чланом 99. и 100. Пословника Представничког дома, те чланом 93. и 94. Пословника Дома народа Парламентарне скупштине БиХ, Заједничка комисија за одбрану и безбједност БиХ доставља домовима ПСБиХ у парламентарну процедуру Предлог закона о парламентарном надзору у области одбране и безбједности Босне и Херцеговине, са предлогом да се разматра по основном законодавном поступку.

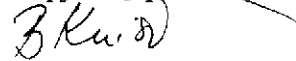
С поштовањем,

Чланови Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ:

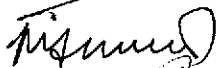
Душанка Мајкић

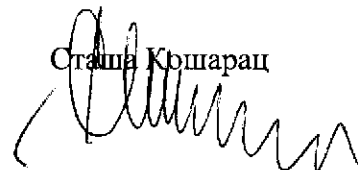
Борјана Кришто

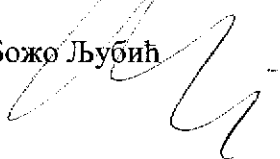
Шефик Цаферовић

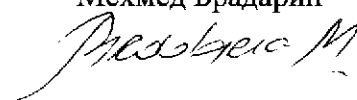
Сташа Кошарац

Божо Љубић

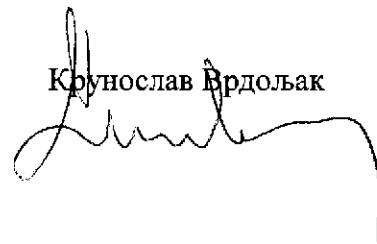
Мехмед Брадарић

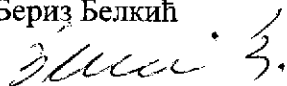
Нермина Заимовић-Узуновић

Крунослав Врдољак

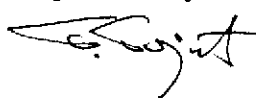

Бериз Белкић

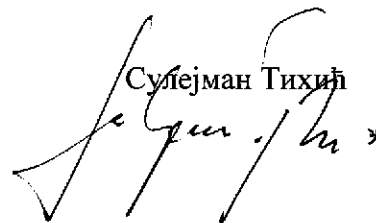

Огњен Тадић

Борислав Бојић

Сулејман Тихић

Прилог:

- Текст Предлога закона о парламентарном надзору у области одбране и безбједности Босне и Херцеговине са образложењем у писаној и електронској форми

Достављено:

- наслову
- а/а

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на ___ сједници Представничког дома, одржаној _____ 2012. године и на ___ сједници Дома народа, одржаној _____ 2012. године, усвојила је

ЗАКОН
О ПАРЛАМЕНТАРНОМ НАДЗОРУ
У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ И БЕЗБЈЕДНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.
(Предмет Закона)

Законом о парламентарном надзору у области одбране и безбједности Босне и Херцеговине (у даљем текст: Закон) регулише се парламентарни надзор над радом институција и тијела у области одбране и безбједности Босне и Херцеговине, надлежности, права и обавезе Заједничке комисије за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Заједничка комисија), њених поткомисија у области парламентарног надзора и надзираних институција и тијела, поступак вршења парламентарног надзора, сарадња у области парламентарног надзора и извјештавање Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Парламентарна скупштина БиХ).

Члан 2.
(Дефиниције)

Значење израза у смислу овог закона је сљедеће:

- а) **надзор** је скуп мјера и поступака описаних у овом закону и подзконским актима а које Заједничка комисија врши с циљем примјене својих надлежности према надзираним институцијама;
- б) **активност** је сваки конкретан задатак, посао, операција или поступак које у складу са својим законским овлашћењима обављају надзиране институције, самостално или у сарадњи са другим институцијама или тијелима.

ц) **сарадња** је процес који је усмјерен ка размјени информација и искустава те изградњи повјерења и унапређивања међусобних односа између органа и тијела која је остварују;

д) **инспектор** је сваки инспектор надлежан за послове инспекцијске контроле у институцијама из члана 4. става (1) овог закона а који у складу са својим законским надлежностима подноси извјештаје Парламентарној скупштини БиХ;

е) **посебни извјештај** је извјештај који Заједничка комисија доставља Парламентарној скупштини БиХ у случајевима ванредних ситуација у области одбране, безбједности и других околности, активности или дешавања у вези са надзираним институцијама када Заједничка комисија оцијени да постоји потреба за посебним извјештајем;

ф) **одговорно лице** је именовани функционер у органима извршне власти Босне и Херцеговине који врши јавна овлашћења на основу закона, односно министар, директор агенције или руководилац институције или тијела које је предмет надзора;

г) **овлашћено лице** је лице у институцији или тијелу које је предмет надзора, којем су с обзиром на његову функцију или на основу овлашћења повјерени одређени послови који се односе на примјену закона или прописа;

х) **парламентарна истрага** је скуп мјера и активности које се предузимају с циљем остваривања парламентарног надзора како би се у раду институција или тијела које су предмет надзора идентификовало поступање супротно закону;

и) **ванредни догађај** је догађај, радња или стање због којег је дошло до нарушавања редовног стања у сектору одбране или безбједности БиХ, усљед чега би могла наступити већа материјална штета или угрожавање живота,

ј) **посебне истражне радње** су активности које су дефинисане и спроводе се на начин прописан Законом о кривичном поступку Босне и Херцеговине.

Члан 3. **(Субјект надзора)**

Парламентарна скупштина БиХ врши парламентарни надзор у области одбране и безбједности посредством Заједничке комисије.

Члан 4.
(Предмет надзора)

(1) Парламентарни надзор се врши над сљедећим институцијама (у даљем тексту: надзиране институције):

а) институције одбране:

- 1) Министарство одбране Босне и Херцеговине, и
- 2) Оружане снаге Босне и Херцеговине,

б) институције безбједности:

- 1) Министарство безбједности Босне и Херцеговине,
- 2) Гранична полиција Босне и Херцеговине,
- 3) Државна агенција за истраге и заштиту – СИПА,
- 4) Служба за послове са странцима,
- 5) Дирекција за координацију полицијских тијела Босне и Херцеговине,
- 6) Агенција за форензичка испитивања и вјештачења,
- 7) Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова и
- 8) Агенција за полицијску подршку;

ц) друге институције Босне и Херцеговине и њихова тијела у оквирима њихових надлежности које се тичу питања одбране и безбједности:

- 1) Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, у дијелу који се односи на увоз, извоз и транзит оружја, војне опреме и производа двојне намјене, и
- 2) Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине, у дијелу који се односи на деминирање;

д) тијела Парламентарне скупштине БиХ у оквирима у којим је њихов рад предмет парламентарног надзора:

- 1) Независни одбор,
- 2) Одбор за жалбе грађана, и
- 3) парламентарни војни повјереник;

е) Заједничка комисија спроводи парламентарни надзор и над другим институцијама Босне и Херцеговине ако Парламентарна скупштина БиХ о томе донесе посебну одлуку.

(2) Парламентарни надзор над институцијама из става (1) овог члана врши се с циљем унапређења ефикасности, транспарентности и функционалности. Вршење парламентарног надзора засновано је на принципима уставности, законитости, демократичности те поштовања људских права и слобода.

Члан 5.
(Надлежности Заједничке комисије)

(1) Заједничка комисија надзире рад институција из члана 4. став (1), и то тако да:

- а) разматра законе и амандмане из надлежности Заједничке комисије;
- б) надзире законитост рада;
- ц) надзире усклађеност рада надзираних институција са Одбрамбеном политиком и Безбједносном политиком;
- д) надзире поштовање људских права и слобода;
- е) надзире поштовање политичке, идеолошке и интересне неутралности у раду надзираних институција;
- ф) надзире примјену средстава и метода у обављању посебних истражних радњи;
- г) надзире законитост трошења буџетских и других средстава за рад надзираних институција;
- х) разматра и усваја извјештаје о раду надзираних институција;
- и) разматра извјештаје инспектора;
- ј) покреће иницијативе и подноси предлоге закона из области надлежности надзираних институција;
- к) разматра приговоре запослених у надзираним институцијама, осим питања из радно-правног односа;
- л) разматра предлоге и петиције које су упућене Парламентарној скупштини БиХ или Заједничкој комисији у вези са радом надзираних институција, предлаже Парламентарној скупштини БиХ мјере за рјешавање питања садржаних у предлозима и петицијама и о томе обавјештава подносиоце;
- м) утврђује чињенице и узима изјаве од изабраних или именованих званичника, савјетника, државних службеника, запосленика, полицијских службеника, војних или

цивилних лица на служби у Оружаним снагама у случајевима уочених незаконности или неправилности у раду надзираних институција;

н) разматра питања сарадње Босне и Херцеговине са тијелима Европске уније, Уједињених нација, НАТО-а, ОЕБС-а и других међународних организација у области одбране и безбједности.

(2) О активностима из става (1) овог члана Заједничка комисија подноси Извјештај Парламентарној скупштини БиХ и о својим закључцима и предлозима извјештава Парламентарну скупштину БиХ у складу са одредбама овог закона.

Члан 6.

(Годишњи план рада)

Активности из члана 5. става (1) овог закона Заједничка комисија обавља динамиком предвиђеном годишњим планом рада који се одобрава до краја мјесеца марта за сваку календарску годину.

ГЛАВА II - ПОТКОМИСИЈЕ

Члан 7.

(Поткомисије)

(1) У оквиру Заједничке комисије могу се на привременој основи формирати двије поткомисије, и то:

- а) Поткомисија за одбрану и
- б) Поткомисија за безбједност.

(2) Поткомисија за одбрану обавља послове из члана 5. став (1) овог закона који се односе на институције одбране из члана 4. став (1), тачка а), на друге институције Босне и Херцеговине њихова тијела из члана 4. став (1), тачка ц) и на парламентарног војног повјереника.

(3) Поткомисија за безбједност обавља послове из члана 5. став (1) овог закона а који се односе на институције безбједности из члана 4, став (1), тачка б), те на Независни одбор и Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ.

- (4) Због специфичних потреба парламентарног надзора, Заједничка комисија може предложити Парламентарној скупштини БиХ формирање посебних истражних комисија у складу са главом VII овог закона.
- (5) Заједничка комисија доноси одлуке о именовању својих чланова у поткомисије, структури поткомисије те начину рада поткомисије.
- (6) Свака поткомисија има шест чланова, по три представника из сваког од домова Парламентарне скупштине БиХ и најмање по једног представника сва три конститутивна народа.

Члан 8.

(Задаци поткомисија и истражних комисија)

- (1) Поткомисије и истражне комисије из члана 7. ст. (1) и (4) формирају се ради ефикаснијег обављања специјализованог и усмјереног парламентарног надзора те обављају послове и задатке које им одреди Заједничка комисија.
- (2) Надзиране институције обавезне су да сарађују са поткомисијама и пруже им сву потребну помоћ и информације у обављању њихових послова и задатака у складу са одредбама овог закона.

ГЛАВА III - НАДЗОР У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ

Члан 9.

(Предмет надзора)

Заједничка комисија врши парламентарни надзор над Министарством одбране Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство одбране) и Оружаним снагама Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Оружане снаге), укључујући све њихове организационе цјелине, јединице, изасланства, мисије и друге структуре у Босни и Херцеговини и иностранству.

Члан 10.

(Пружање информација)

- (1) Заједничка комисија може позвати било којег државног службеника, запосленика, војно или цивилно лице из институција или тијела из члана 9. овог закона с циљем давања изјаве, свједочења или пружања информација.

(2) Лице из става (1) овог члана обавезно је да се одазове позиву Заједничке комисије. Позвана лица дужна су да потврде свој долазак најкасније 48 сати прије почетка сједнице.

(3) Одговорном лицу у институцији и тијелу из члана 9. овог закона забрањено је спречавање, подстрекивање или било какво ометање државног службеника, запосленика, војног или цивилног лица у давању изјаве, свједочења или информација из става (1) овог члана.

(4) Лице из става (1) овог члана не може бити позвано на дисциплинску или другу одговорност због давања изјаве, свједочења или пружања информација Заједничкој комисији.

Члан 11.

(Надзор над Оружаним снагама)

(1) Заједничка комисија може надzirати сваку активност Оружаних снага, укључујући и војне вјежбе, помагање цивилним органима и деминирање, и присуствовати овим активностима. Заједничка комисија може најавити министру одбране Босне и Херцеговине и начелнику Заједничког штаба Оружаних снага присуство надзираним активностима.

(2) Изузетно од одредаба става (1) овог члана, Заједничкој комисији се може ускратити присуство ако командант надлежан за ту активност оцијени да нису испуњени потребни безбједносни услови.

(3) У случају ускраћивања присуства из става (2) овог члана, министар одбране Босне и Херцеговине дужан је да поднесе извјештај Заједничкој комисији у року од 48 сати од момента ускраћивања присуства.

Члан 12.

(Извјештавање)

(1) Министар одбране Босне и Херцеговине, осим редовних извјештаја на које је обавезан законом, једном годишње Заједничкој комисији подноси извјештај о активностима које је Министарство одбране предузело по препорукама и закључцима Заједничке комисије у процесу остваривања парламентарног надзора у Министарству одбране и Оружаним снагама.

(2) Министар одбране Босне и Херцеговине дужан је да у року од 48 сати, у форми писане информације, извести Заједничку комисију о сваком ванредном догађају, значајном инциденту, већој несрећи или угрожавању одбране Босне и Херцеговине.

(3) Након што се оконча истрага о догађају из става (2) овог члана, министар одбране Босне и Херцеговине подноси коначни извјештај Заједничкој комисији у којем се, између осталог, наводе узроци догађаја те број настрадалих и материјална штета уколико их има.

(4) Заједничка комисија у року од три дана од дана запримање информације из става (2) овог члана заказује сједницу на којој расправља о ванредном догађају, значајном инциденту, већој несрећи или угрожавању одбране Босне и Херцеговине.

ГЛАВА IV - НАДЗОР У ОБЛАСТИ БЕЗБЈЕДНОСТИ

Члан 13. (Предмет надзора)

Заједничка комисија врши парламентарни надзор над институцијама безбједности из члана 4. став (1) тачка б) овог закона, управним организацијама у њиховом саставу те свим њиховим организационим јединицама, мисијама и другим структурама у Босни и Херцеговини или иностранству.

Члан 14. (Извјештавање)

(1) Министар безбједности Босне и Херцеговине и одговорно лице тијела из члана 13. овог закона, осим редовних извјештаја на које су обавезани законом, Заједничкој комисији једном годишње појединачно подносе извјештаје о активностима које су предузете по препорукама и закључцима Заједничке комисије у процесу остваривања парламентарног надзора.

(2) Лица из става (1) овог члана дужна су да у року од 48 сати, у форми писане информације, извијесте Заједничку комисију о сваком ванредном догађају, значајном инциденту, већој несрећи или угрожавању безбједности Босне и Херцеговине, свако из своје надлежности.

(3) Након што се оконча истрага о догађају из става (2) овог члана, лица из става (1) овог члана подносе, свако из своје надлежности, коначне извјештаје Заједничкој

комисији у којима се, између осталог, наводе узроци догађаја те број настрадалих и материјална штета уколико их има.

(4) Заједничка комисија у року од три дана од дана запримање информације из става (2) овог члана заказује сједницу на којој расправља о ванредном догађају, значајном инциденту, већој несрећи или угрожавању безбједности Босне и Херцеговине.

Члан 15.

(Пружање информација)

(1) Заједничка комисија може позвати било које лице из институције или тијела из члана 13. овог закона с циљем давања изјаве, свједочења или пружања информација.

(2) Лице из става (1) овог члана обавезно је да се одазове позиву Заједничке комисије. Позвана лица дужна су да потврде свој долазак најкасније 48 сати прије почетка сједнице.

(3) Министру безбједности Босне и Херцеговине и одговорном лицу у тијелу из члана 13. овог закона забрањено је спречавање, подстрекавање или било какво ометање лица и полицијског службеника у давању изјаве, свједочења или информација из става (1) овог члана.

(4) Лице из става (1) овог члана не може бити позвано на дисциплинску или другу одговорност због давања изјаве, свједочења или пружања информација Заједничкој комисији.

Члан 16.

(Ограничења)

(1) Министарство безбједности Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство безбједности) и тијела из члана 13. овог закона не могу Заједничкој комисији дати податке о:

- а) идентитету сарадника полиције;
- б) припадницима полиције са прикривеним идентитетом;
- ц) безбједносним и обавјештајним изворима,
- д) садржају посебних истражних радњи.

(2) Заједничка комисија не може се мијешати у оперативни рад надзираних институција.

(3) Ако министар безбједности Босне и Херцеговине и одговорно лице у тијелу из члана 13. овог закона процијене да не постоји безбједносни ризик, Заједничкој комисији могу доставити податке о:

- а) другим лицима која су укључена у активности које су предмет надзора;
- б) акцијама које су у току.

ГЛАВА V - НАДЗОР НАД ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И ЊИХОВИМ ТИЈЕЛИМА ТЕ ТИЈЕЛИМА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БиХ

Члан 17.

(Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине)

Заједничка комисија врши надзор над радом Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине искључиво у области контроле увоза, извоза и транзита оружја, војне опреме и производа двојне намјене путем разматрања извјештаја о издатим исправама као и одбијеним захтјевима за издавање исправа у складу са Законом о контроли спољнотрговинског промета робе и услуга од стратешке важности за безбједност Босне и Херцеговине.

Члан 18.

(Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине)

Заједничка комисија врши надзор над радом Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине искључиво у области деминирања.

Члан 19.

(Тијела Парламентарне скупштине БиХ)

Заједничка комисија врши надзор над радом тијела Парламентарне скупштине из члана 4. став (1) тачка д) овог закона. Надзор над тим тијелима врши се искључиво у разматрању извјештаја и планова рада који се подносе Парламентарној скупштини БиХ у складу са законом, а у случају парламентарног војног повјереника, и у разматрању упутстава која му издаје Заједничка комисија.

ГЛАВА VI - ВРШЕЊЕ ПАРЛАМЕНТАРНОГ НАДЗОРА

Члан 20.

(Сједнице Заједничке комисије)

- (1) Сједнице Заједничке комисије су отворене за јавност.
- (2) Заједничка комисија може одлучити да о одређеним питањима из свог дјелокруга расправља на сједници затвореној за јавност.

Члан 21.

(Начин надзора)

- (1) Заједничка комисија врши надзор:
 - а) увидом у документацију у вези са овлашћењима и задацима;
 - б) обављањем раговора са свим лицима из надзираних институција;
 - ц) позивањем одговорног лица надзиране институције с циљем подношења писменог или усменог извјештаја;
 - д) спровођењем парламентарних истрага;
 - е) радним посјетама надзираним институцијама.
- (2) Поступак спровођења надзора из става (1) овог члана детаљније се регулише пословницима оба дома Парламентарне скупштине БиХ у дијелу који се односи на рад Заједничке комисије.

Члан 22.

(Увид у документацију)

- (1) Заједничка комисија је овлашћена да оствари увид у све информације, документе и биљешке у вези са радом надзираних институција а које је сачинило било које лице у надзираној институцији, осим оних наведених у члану 16. ст. (1) и (3).
- (2) Увид у документацију из става (1) овог члана Заједничка комисија остварује на следеће начине:
 - а) директним увидом током посјете из члана 25. овог закона, приликом које се сачињава записник о документима у које је остварен увид;
 - б) прибављањем документације од надзиране институције.

(3) Заједничка комисија прибавља документацију из става (2) тачке б) овог члана на основу захтјева у којем се наводи назив надзиране институције од које се документација захтијева, врста потребне документације, те рок и форма у којој се мора доставити Заједничкој комисији.

(4) Ако документација из става (1) овог члана има одређену ознаку тајности Босне и Херцеговине, примјењују се Закон о заштити тајних података и прописи Босне и Херцеговине којима се регулише поступање са тајним подацима.

(5) Ако документација из става (1) овог члана има одређену ознаку тајности НАТО-а, Европске уније, друге земље, међународне или регионалне организације, Заједничка комисија остварује увид у такву документацију у складу са међународним споразумом и Законом о заштити тајних података.

Члан 23.

(Обављање разговора)

На захтјев Заједничке комисије, одговорно лице из надзиране институције усмено образлаже извјештај, односно информацију које је надзирана институција поднијела Заједничкој комисији у складу са овим законом и одговара на питања чланова Заједничке комисије.

Члан 24.

(Позивање одговорног лица)

(1) На позив Заједничке комисије свако лице из надзиране институције дужно је да присуствује сједницама Заједничке комисије и у оквиру својих овлашћења да информације и одговори на питања чланова Заједничке комисије.

(2) Лице из става (1) овог члана дужно је да се одазове позиву Заједничке комисије.

(3) Лица из става (1) овог члана обавезна су да у случају спријечености писменим путем обавијесте Заједничку комисију о разлозима спријечености најкасније 48 сати прије почетка сједнице.

Члан 25.

(Посјете надзираним институцијама)

(1) Радне посјете Заједничке комисије надзираним институцијама могу бити најављене и ненајављене.

(2) Одговорно лице је обавезно да Заједничкој комисији омогући приступ у све просторије надзиране институције у складу са Законом о заштити тајних података.

(3) Свако лице из надзиране институције има обавезу да сарађује са Заједничком комисијом.

Члан 26. **(Изузеци од надзора)**

Изузетно од одредаба чланова 22, 23. и 24. овог закона, Заједничка комисија не може имати увид у документацију или захтијевати одговор на питања од лица и одговорних лица надзираних институција у сљедећим случајевима:

- а) наведеним у члану 16. став (1) овог закона;
- б) уколико би се лице које даје изјаву због тога изложило кривичном гоњењу;
- ц) прописаним одредбама Закона о заштити тајних података.

ГЛАВА VII - ПАРЛАМЕНТАРНЕ ИСТРАГЕ

Члан 27. **(Покретање парламентарне истраге)**

- (1) Заједничка комисија може, у складу са овим законом, иницирати покретање парламентарне истраге уколико има сазнања да постоје незаконитости и неправилности у раду надзираних институција.
- (2) Када добије информације о наводним незаконитостима и неправилностима, Заједничка комисија оцјењује да ли постоји основаност за покретање парламентарне истраге. Предлог о покретању парламентарне истраге Заједничка комисија доставља домовима Парламентарне скупштине БиХ који одлучују о њеном покретању. Одлука Парламентарне скупштине БиХ о покретању парламентарне истраге садржи сљедеће:
 - а) одобрење Заједничкој комисији за покретање парламентарне истраге;
 - б) предмет и циљ парламентарне истраге;

- ц) рок за спровођење парламентарне истраге и достављање извјештаја Парламентарној скупштини БиХ;
- д) састав истражне комисије.

Члан 28.

(Обавезе надзираних институција)

Након отварања парламентарне истраге, истражна комисија обавјештава одговорно лице надзиране институције над којим се врши парламентарна истрага о њеном покретању. Одговорно лице дужно је да у року не дужем од 30 дана од дана запримања обавјештења предузме сљедеће активности:

- а) сакупи све тражене информације, документе и биљешке у вези са предметом парламентарне истраге, направи копије, овјери их печатом надзиране институције и достави истражној комисији;
- б) предузима друге конкретне активности које истражна комисија затражи а које су неопходне за сагледавање наводних незаконитости и неправилности у раду надзираних институција.

Члан 29.

(Резултат парламентарне истраге)

(1) Извјештај о резултатима парламентарне истраге у којем су садржани налази, те предлози за исправљање уочених недостака у надзираној институцији, доставља се Парламентарној скупштини БиХ на даље поступање.

(2) Ако извјештај из става (1) овог члана садржи елементе незаконитости, Парламентарна скупштина БиХ га доставља надлежном тужилаштву.

Члан 30.

(Сарадња током парламентарне истраге)

(1) Парламентарна истрага се води независно од истраге коју воде надлежно тужилаштво и полицијске агенције БиХ.

(2) У случајевима када полицијска тијела или тужилаштва истовремено воде истрагу, истражна комисија може током парламентарне истраге сарађивати са тим институцијама, поштујући права и обавезе тих институција у складу са законом.

Члан 31.
(Задаци поткомисија)

Заједничка комисија може задужити једну или обје поткомисије из члана 7. овог закона да обаве одређене активности у процесу парламентарне истраге, о чему се подноси извјештај Заједничкој комисији.

ГЛАВА VIII - САРАДЊА У ОБЛАСТИ ПАРЛАМЕНТАРНОГ НАДЗОРА

Члан 32.
(Сарадња са другим државама)

(1) Заједничка комисија у обављању послова парламентарног надзора сарађује са парламентарним комисијама и одборима законодавних органа, те представницима извршних и правосудних тијела других држава. Сарадња се остварује путем размјене информација и искустава у вези са сарадњом у области одбране и безбједности између Босне и Херцеговине и других држава.

(2) Заједничка комисија у остваривању сарадње из става (1) овог члана може иницирати потписивање споразума између Парламентарне скупштине БиХ и законодавних органа других држава.

Члан 33.
(Сарадња са другим радним тијелима Парламентарне скупштине БиХ)

(1) Заједничка комисија у обављању послова парламентарног надзора сарађује са радним тијелима Парламентарне скупштине БиХ када се разматрају питања значајна за одбрану и безбједност Босне и Херцеговине, а нарочито када се односе на:

- а) буџете надзираних институција,
- б) извршење буџета надзираних институција,
- ц) извјештаје о ревизији финансијског пословања надзираних институција, и
- д) сарадњу Босне и Херцеговине са тијелима Европске уније, Уједињених нација, НАТО-а, ОЕБС-а и других међународних организација из области одбране и безбједности.

(2) Сарадња из става (1) овог члана може се остваривати одржавањем заједничких састанака, размјеном препорука, достављањем документације и на друге начине којима се унапређује сарадња тијела Парламентарне скупштине БиХ.

Члан 34.

(Сарадња са међународним организацијама)

(1) Заједничка комисија у обављању послова парламентарног надзора сарађује са међународним организацијама са којима Босна и Херцеговина остварује сарадњу у области одбране и безбједности. Сарадња са међународним организацијама одвија се путем представништава међународних организација у Босни и Херцеговини или директно.

(2) У остваривању сарадње из става (1) овог члана Заједничка комисија поступа у складу са међународним споразумима.

Члан 35.

(Сарадња са другим нивоима власти у Босни и Херцеговини)

(1) У обављању послова парламентарног надзора, Заједничка комисија сарађује са комисијама и одборима законодавних органа ентитета, Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, кантона, градова и општина. Сарадња се остварује размјеном информација и искустава у вези са активностима које надзиране институције обављају у сарадњи са ентитетима, Брчко Дистриктом Босне и Херцеговине, кантонима, градовима или општинама.

(2) Сарадња из става (1) овог члана обавља се с циљем ефикаснијег парламентарног надзора, размјене документације и свих информација у вези са сарадњом.

(3) Органи из става (1) овог члана могу Заједничкој комисији достављати приговоре, предлоге и иницијативе у вези са питањима која се односе на одбрану и безбједност Босне и Херцеговине.

Члан 36.

(Сарадња са организацијама цивилног друштва)

Заједничка комисија остварује контакт и сарадњу са организацијама цивилног друштва. Представници организација цивилног друштва могу присуствовати сједницама Заједничке комисије и пружати информације и документацију која може помоћи у вршењу парламентарног надзора.

Члан 37.

(Сарадња са парламентарним војним повјереником)

У вршењу парламентарне контроле рада и других питања у области заштите људских права и слобода војних лица и кадета у Оружаним снагама и Министарству одбране, Заједничка комисија сарађује са парламентарним војним повјереником у складу са Законом о парламентарном војном повјеренику.

Члан 38.

(Сарадња са стручним лицима)

(1) Заједничка комисија може привремено ангажовати стручна лица која могу пружити потребне информације те израдити студије и друге документе у вези са одређеним питањима парламентарног надзора у области одбране и безбједности.

(2) Начин одабира, услове ангажмана и накнаду трошкова лицима из става (1) овог члана регулише Колегијум Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ, на захтјев Заједничке комисије.

Члан 39.

(Сарадња са медијима)

Заједничка комисија сарађује са медијима у вези са парламентарним надзором у области одбране и безбједности Босне и Херцеговине у складу са Законом о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини.

ГЛАВА IX - ИЗВЈЕШТАВАЊЕ ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БиХ

Члан 40.

(Подношење извјештаја)

(1) Заједничка комисија подноси годишњи извјештај о раду Парламентарној скупштини БиХ. Извјештај се подноси до краја мјесеца марта за протеклу календарску годину.

(2) По потреби и на захтјев Парламентарне скупштине БиХ, Заједничка комисија доставља и посебне извјештаје.

(3) Облик и садржај извјештаја из ст. (1) и (2) овог члана регулише се пословницима оба дома Парламентарне скупштине БиХ у дијелу који се односи на рад Заједничке комисије.

Члан 41.
(Ограничења)

Извјештаји из члана 40. овог закона не садрже информације о активностима надзиране институције, чије би откривање, по процјени Заједничке комисије, могло угрозити одбрану и безбједност Босне и Херцеговине.

ГЛАВА X - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 42.
(Казне за одговорно и овлашћено лице)

Новчаном казном у износу од 500,00 КМ до 3. 000,00 КМ за прекршај ће се казнити одговорно или овлашћено лице:

- а) ако спријечи, утиче или омета државног службеника, запосленика, војно, цивилно лице или полицијског службеника у давању изјаве, свједочења или информације, у складу са чланом 10. став (3) и чланом 15. став (3) овог закона;
- б) које не поднесе извјештај или информацију у складу са чланом 12. и чланом 14. овог закона;
- ц) које даје податке супротно члану 16. став (1) овог закона;
- д) које усмено не образложи извјештај у складу са чланом 23. овог закона;
- е) које не омогући приступ у просторије у складу са чланом 25. став (2) овог закона;
- ф) које не предузме све потребне активности након отварања парламентарне истраге у складу са чланом 28. овог закона.

Члан 43.
(Казне за лица у надзираним институцијама)

Новчаном казном у износу од 100,00 КМ до 1.000,00 КМ за прекршај ће се казнити лице:

- а) које се не одазове позиву Заједничке комисије у складу са чланом 10. став (2) и чланом 15. став (2) овог закона;
- б) које не присуствује сједницама Заједничке комисије или не достави објашњење о разлозима спријечености у складу са чланом 24. став (3) овог закона;
- ц) које не сарађује са комисијама у складу са чланом 25. став (3) овог закона.

Члан 44.
(Евиденција о прекршајима)

(1) Заједничка комисија води евиденцију о прекршајима изреченим у складу са члановима 42. и 43. овог закона.

(2) Евиденција из става (1) овог члана води се у складу са Правилником о садржају и начину вођења прекршајне евиденције.

(3) Евиденција о прекршајима обавезно се ставља на располагање Парламентарној скупштини БиХ и Савјету министара Босне и Херцеговине.

ГЛАВА XI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.
(Прописи)

(1) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, Парламентарна скупштина БиХ ускладиће пословнике оба дома у дијелу који се односи на рад Заједничке комисије.

(2) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, надзиране институције ускладиће постојеће подзаконске акте којима омогућавају несметану примјену одредаба овог закона.

Члан 46.
(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБиХ, број:
С а р а ј е в о

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
др Божо Љубић

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Сулејман Тихић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ЗАКОНА О ПАРЛАМЕНТАРНОМ НАДЗОРУ У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ И
БЕЗБЈЕДНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I - Уставни основ

Уставни основ за усвајање Закона садржан је у члану IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, према којем је Парламентарна скупштина надлежна за доношење закона који су потребни за извршавање одлука Предсједништва или за вршење функција Скупштине по Уставу.

II - Разлози за доношење закона

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине врши парламентарни надзор у области одбране и безбједности Босне и Херцеговине, у оквирима који су прописани законима и прописима Босне и Херцеговине. Иако Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине већ врши послове парламентарног надзора, постоји потреба да се тај значајан процес уреди и прецизно регулише законским одредбама како би се учинио ефикаснијим, транспарентнијим и јаснијим, с обзиром да постојећим пословницима домова Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине нису у потпуности обухваћени сви сегменти рада Заједничке комисије за одбрану и безбједност.

Парламентарни надзор у области одбране и безбједности је на одговарајући начин регулисан у многим демократским државама. Законе сличног садржаја донијеле су и неке државе из окружења, попут Црне Горе и Словеније.

Такође, треба имати у виду да обавеза доношења овог закона произлази из обавезе усклађивања нашег законодавства са законодавством ЕУ и стандардима НАТО-а. Обавеза је утврђена и Индивидуалним партнерским акционим планом БиХ (ИПАП БиХ).

III - Консултације

Руководство Заједничке комисије задужило је Канцеларију секретара Заједничке комисије да започне рад на изради Закона о парламентарном надзору те је позвао и представнике Штаба НАТО-а у Сарајеву и Мисије ОЕБС-а у БиХ да пруже правну и техничку подршку. Дана 3. фебруара 2012. године Канцеларија секретара Заједничке комисије одржала је први састанак са именованим представницима Штаба НАТО-а и Мисије ОЕБС-а на којем је започет рад на Закону. Финални рад на Закону је обављен током Радионице за израду закона о парламентарном надзору у области одбране и безбједности Босне и Херцеговине, која је одржана 9. и 10. јула 2012. године. Радионици су присуствовали представници Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ, Независног одбора, Одбора за жалбе грађана, Министарства одбране БиХ, Заједничког

штаба и Оперативне команде Оружаних снага БиХ, Министарства безбједности БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту – СИПА, Граничне полиције, Службе за послове са странцима, Дирекције за координацију полицијских тијела у БиХ, Агенције за полицијску подршку, Агенције за форензичка испитивања и вјештачења, Агенције за школовање и стручно усавршавање, Министарства спољне трговине и економских односа БиХ, Центра за безбједносне студије, Штаба НАТО-а, Мисије ОЕБС-а као и представници Одбора за безбједност и одбрану Скупштине Црне Горе, који су са позиције државе која већ неколико година у пракси спроводи наведени закон на радионици учествовали као гости.

IV - Образложење појединих законских одредаба:

ГЛАВА I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Назив закона

Назив говори да закон регулише предмет парламентарног надзора у јасно одређеној области одбране и безбједности. Такође је инкорпорирана референца „Босне и Херцеговине“ како би се у области безбједности направила дистинкција надлежности државе у односу на надлежности нижих нивоа власти.

Члан 1.

Овај члан садржи стандардну норму којом се идентификује садржај закона.

Члан 2.

У овом члану се прописују дефиниције појединачних специфичних појмова који се користе у овом закону, и то: надзора, активности, сарадње, инспектора, посебног извјештаја, одговорног лица, овлашћеног лица, парламентарне истраге, ванредног догађаја и посебне истражне радње.

Члан 3.

У овом члану Заједничка комисија за одбрану и безбједност одређује се као тијело путем којег Парламентарна скупштина БиХ врши парламентарни надзор у области одбране и безбједности. Овај члан се тумачи на начин да не може постојати друго тијело Парламентарне скупштине БиХ које ће обављати парламентарни надзор у области одбране и безбједности.

Члан 4.

У овом члану се таксативно набрајају све институције које су предмет парламентарног надзора који се регулише овим законом. У ставу (1) тачкама а) и б) институције су таксативно и прецизно набројане. У ставу (1) тачки ц) такође су јасно утврђене институције, али за разлику од тачака а) и б) у овој одредби постоји функционално ограничење парламентарног надзора на само одређене активности наведених

институција, о чему се посебно говори у члановима 17. и 18. Када је у питању став (1) тачка д), и овдје постоји функционално ограничење које се односи само на домен оних ствари које су предмет парламентарног надзора о чему се посебно говори у члану 19.

Тачка е) у ставу (1) инкорпорирана је како би омогућила Парламентарној скупштини и Заједничкој комисији простор у случају већих или формалних измјена у структури одбране и безбједности Босне и Херцеговине, а да се не мора приступити измјенама и допунама самог закона. Важно је истаћи да предмет ове одредбе могу бити само институције Босне и Херцеговине. Ова одредба се тумачи у смислу да Парламентарна скупштина може дати Заједничкој комисији у задатак вршење парламентарног надзора над другим институцијама Босне и Херцеговине како трајно тако и на привременим основама, што се регулише самом одлуком.

Став (2) представља усмјеравајућу одредбу којом се даје оквирна функционална, правна и морална смјерница за вршење парламентарног надзора. Иста одредба се може користити у уводним напоменама парламентарних извјештаја како би потцртала разлоге вршења надзора или обављања парламентарних истрага.

Члан 5.

Предметни члан прописује надлежности Заједничке комисије које набраја таксативно уједно остављајући довољно простора у којем се Заједничка комисија може кретати прилагођавајући свој рад разноврсности и сложености области коју надзире.

Члан 6.

У овом члану Заједничка комисија добија јасно идентификовану и роком одређену обавезу доношења годишњег плана рада.

ГЛАВА II - ПОТКОМИСИЈЕ

Члан 7.

Овим чланом успоставља се могућност формирања поткомисија у оквиру Заједничке комисије. С обзиром да надлежност Заједничке комисије укључује двије области (одбрану и безбједност), предложена је могућност формирања двије поткомисије за сваку од области. Овај члан не успоставља обавезу формирања тих поткомисија већ могућност о чему ће процјену и одлуку доносити сваки нови сазив Заједничке комисије. Разлог за формирање поткомисија је у процјени за потребним функционалнијим и ефикаснијим дјеловањем чланова Заједничке комисије.

Члан 8.

Овим чланом Заједничка комисија усмјерава рад својих поткомисија и успоставља принцип по којем постоји једнака обавеза за сарадњу и према Заједничкој комисији и према њеним поткомисијама.

ГЛАВА III – НАДЗОР У ОБЛАСТИ ОДБРАНЕ

Члан 9.

Овим чланом прецизира се предмет надзора у систему одбране на начин да осим Министарства одбране БиХ и Оружаних снага БиХ предмет надзора обухвата и набројане структуре како би се обухватило све особље и послови у систему одбране.

Члан 10.

У овом члану су, с циљем вршења парламентарног надзора, предвиђени конкретни механизми како би се омогућио несметан приступ информацијама и особљу које их може пружити током процеса парламентарног надзора. Ова одредба такође омогућава особљу Министарства одбране или Оружаних снага да буде адекватно заштићено током пружања подршке парламентарном надзору.

Члан 11.

Овим чланом регулишу се присуство и надзор над војним активностима и с обзиром на њихове специфичности, успостављају потребни безбједносни стандарди, односно уобичајене безбједносне мјере заштите. Посебности војних активности захтијевају одговарајуће мјере заштите какве су предвиђене овим чланом, уз обавезу образлагања оправданости предузимања тих мјера у року од 48 сати.

Члан 12.

Овим чланом прописује се обавеза министра одбране да поднесе годишњи извјештај о томе шта је предузето по свим препорукама и закључцима Заједничке комисије у току те календарске године. У овом члану није наведен рок за подношење тог извјештаја јер се Министарству и Заједничкој комисији жели омогућити флексибилност и могућност договора о темпирању извјештаја у зависности од околности попут самог формирања Заједничке комисије, именовања министра, његових замјеника и слично.

Поред тог извјештаја успоставља се обавеза о извјештавању о ванредним догађајима. У дефинисању ситуација које спадају у домен ове одредбе остављено је довољно простора за тумачење како би се укључио сваки догађај без обзира на јединственост његове природе, уједно се ослањајући на заједничку процјену и логичко закључивање Заједничке комисије и Министарства одбране. С обзиром да писана информација која се доставља у року од 48 сати садржи само прелиминарне информације доступне у датом тренутку, уврштена је нова одредба у којој се о том догађају доставља потпуни извјештај. Овај члан такође успоставља и обавезу Заједничке комисије да закаже сједницу на којој ће се расправљати о ванредном догађају односно писаној информацији.

ГЛАВА IV – НАДЗОР У ОБЛАСТИ БЕЗБЈЕДНОСТИ

Члан 13.

Овим чланом прецизира се предмет надзора у систему безбједности на начин да, осим институција безбједности, предмет надзора обухвата и набројане структуре како би се обухватило све особље и послови у систему безбједности.

Члан 14.

Овим чланом прописује се обавеза министра безбједности и директора свих безбједносних агенција да свако из своје области поднесе годишњи извјештај о томе шта је предузето по свим препорукама и закључцима Заједничке комисије у току те календарске године. Наведена одредба не садржи рок за подношење тог извјештаја јер се жели Министарству, агенцијама и Заједничкој комисији омогућити флексибилност и могућност договора о темпирању извјештаја у зависности од околности попут самог формирања Заједничке комисије, именовања министра, његовог замјеника, директора агенција и слично.

Поред тог извјештаја успоставља се обавеза о извјештавању о ванредним догађајима. За разлику од извјештаја из члана 12. у којем министар одбране доставља тај извјештај у случају институција безбједности, такав извјештај доставља само она институција, или више њих, на коју се ванредни догађај односи. У дефинисању ситуација које спадају у домен ове одредбе остављено је довољно простора за тумачење како би се укључио сваки догађај без обзира на јединственост његове природе уједно се ослањајући на заједничку процјену и логичко закључивање Заједничке комисије и институција безбједности. С обзиром да писана информација која се доставља у року од 48 сати садржи само прелиминарне информације доступне у датом тренутку, уврштена је нова одредба у којој се о истом догађају доставља потпуни извјештај.

Овим чланом такође се успоставља и обавеза Заједничке комисије да закаже сједницу на којој ће се расправљати о ванредном догађају односно писаној информацији.

Члан 15.

У овом члану су, с циљем вршења парламентарног надзора, предвиђени конкретни механизми како би се омогућио несметан приступ информацијама и особљу које их може пружити током процеса парламентарног надзора. Ова одредба такође омогућава особљу институција безбједности да буде адекватно заштићено током пружања подршке парламентарном надзору.

Члан 16.

У одредбама овог члана утврђена су ограничења у вршењу парламентарног надзора која су потребна ради заштите одређених категорија лица. Сарадници полиције, припадници полиције са прикривеним идентитетом, те безбједносни и обавјештајни извори посебно се штите због природе свог посла. Овим чланом такође су предвиђени одређени изузеци од обавезе чувања идентитета лица, у случајевима када министар безбједности, односно одговорно лице из институције безбједности процијени да не постоји безбједносни

ризик. У тој ситуацији Заједничкој комисији за одбрану и безбједност може се доставити одређени податак или обавјештење о лицима и предузетим акцијама.

ГЛАВА V – НАДЗОР НАД ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ТИЈЕЛИМА БиХ ТЕ ТИЈЕЛИМА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БиХ

Члан 17.

С обзиром да Министарство спољне трговине и економских односа обавља одређене послове из области одбране и безбједности, потребно је да се ти послови уврсте у предмет надзора овог закона и овим чланом се то прецизира. Кључни термин у овом члану је ријеч „искључиво“ која се тумачи на начин да су само набројани послови предмет надзора у складу са овим законом.

Члан 18.

С обзиром да Министарство цивилних послова обавља одређене послове из области одбране и безбједности, потребно је да се ти послови уврсте у предмет надзора овог закона и овим чланом се то прецизира.

Члан 19.

Законима којима се регулише рад тијела Парламентарне скупштине БиХ која су набројана у овом закону превиђена је обавеза подношења извјештаја. Ти извјештаји се подносе Парламентарној скупштини БиХ која их затим доставља Заједничкој комисији за одбрану и безбједност ради разматрања. Овај члан увезује одредбе тих закона и систем који се успоставља овим законом.

ГЛАВА VI – НАДЗОР НАД ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ТИЈЕЛИМА БиХ ТЕ ТИЈЕЛИМА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БиХ

Члан 20.

Овај члан садржи стандардну процедуралну норму којом се регулише јавност сједница Заједничке комисије.

Члан 21.

Овим чланом се утврђују начини, односно пет конкретних механизма вршења парламентарног надзора. Такође се предвиђа да детаљне процедуре у вези са начинима вршења парламентарног надзора, у дијелу који није регулисан члановима од 22. до 25, буду регулисане пословницима.

Члан 22.

С обзиром да је питање прикупљања документације сложено и осјетљиво, овај члан улази у детаљније регулисање предметне материје. У став (1) уврштени су термини који

омогућавају прикупљање свих врста документације, од званичних докумената до службених биљешки које воде војна, полицијска и цивилна лица у институцијама одбране и безбједности. Став (2) садржи стандардну норму од два редовна начина прибављања документације, док став (3) садржи процедуралну норму.

У ст. (4) и (5) регулише се питање прибављања документације која носи одређену ознаку тајности.

Члан 23.

Овим чланом успоставља се обавеза лица из надзираних институције да се појави на сједници и образложи писану информацију или извјештај коју је поднијело раније. Осим образлагања, лице је обавезно и да одговара на питања.

Члан 24.

Овај члан садржи процедуралне норме о обавези присуства сједницама комисије, пружању информација и одговора, одазивању на позив и правдању изостанака.

Члан 25.

Овим чланом успостављају се два начина посјета надзираним институцијама: најављене и ненајављене посјете. Иако ће у већини случајева посјете бити најављене и координиране са надзираним институцијама, потребно је оставити законску могућност за ненајављене посјете у ванредним околностима када то ситуација захтијева.

Члан 26.

Овим чланом пружа се законска заштита лица која су позвана да дају одговоре или информације у областима гдје им је то Уставом или законом гарантовано.

ГЛАВА VII – ПАРЛАМЕНТАРНЕ ИСТРАГЕ

Члан 27.

Овим поглављем посебно се регулише питање парламентарних истрага с обзиром на то да су оне ванредни механизам вршења парламентарног надзора. Овим чланом регулише се сам процес покретања парламентарне истраге који се врши након сазнања о наводним незаконитостима и неправилностима у раду надзираних институција. Одредба овог члана оставља широким регулисање прикупљања тих сазнања јер омогућава да се сазнања прикупљају и путем званичних дописа и путем незваничних и анонимних пријава.

Овим чланом такође се регулише садржај одлуке Парламентарне скупштине о покретању парламентарне истраге. Осим одобрења Заједничкој комисији, одлука садржи предмет и циљ истраге, рок за завршетак истраге и подношење извјештаја те састав Истражне комисије која ће бити састављена од одређеног броја чланова Заједничке комисије.

Члан 28.

Како би се обезбиједио ефикасан процес парламентарне истраге, овим чланом се успостављају обавезе надзираних институција. Примарна обавеза је прикупљање и достављање свих тражених докумената у року од 30 дана. Претходна искуства парламентарних истраге указују да је доста времена изгубљено на тражење и достављање докумената, што се овим чланом исправља. Одредбом о другим конкретним активностима Истражној комисији се даје простор да у зависности од предмета истраге може тражити одређено поступање од надзираних институција.

Члан 29.

Овим чланом регулише се процедура достављања извјештаја о резултатима парламентарне истраге, те достављање тог извјештаја надлежном тужилаштву.

Члан 30.

С обзиром на велику могућност да се о наводним незаконитостима у надзираним институцијама води и парламентарна и кривична истрага, овим чланом регулише се такво поступање у том случају. Намјера овог члана је да се јасно стави примат на кривичну истрагу, истовремено не заустављајући процес парламентарне истраге, јер те двије истраге резултирају различитим одговорностима - прва резултира кривичном а друга политичком.

Члан 31.

Ако се укаже потреба за дјеловањем поткомисија, нарочито у сложеним парламентарним истрагама, овим чланом се то формално и процедурално омогућава.

ГЛАВА VIII – САРАДЊА У ОБЛАСТИ ПАРЛАМЕНТАРНОГ НАДЗОРА**Члан 32.**

Овим чланом регулишу се процедуре које се односе на сарадњу са другим државама ради обављања ефикасног парламентарног надзора, с обзиром на важност добрих билатералних односа и размјене информација и искустава. Предвиђа се и могућност да Заједничка комисија може иницирати да Парламентарна скупштина БиХ потпише одређене споразуме који се односе на област одбране и безбједности са законодавним тијелима других држава.

Члан 33.

Овим чланом се формализује и структурно уобличава сарадња између радних тијела Парламентарне скупштине чиме се унапређује ефикасност рада. Када радна тијела која су надлежна за питања буџета, извјештаја о ревизији и међународних односа и сарадње расправљају о питањима која се тичу одбране и безбједности, примјењују се одредбе овог члана како би се обезбиједило да радна тијела размјене све неопходне

информације. Став (2) оставља довољно простора да се радна тијела усагласе о начину пружања подршке и информација.

Члан 34.

Овај члан садржи стандардну одредбу о сарадњи са међународним организацијама и правно је уобличава, позивајући се на међународне споразуме које је БиХ потписала.

Члан 35.

Сарадња Заједничке комисије са другим нивоима власти у Босни и Херцеговини је од посебне важности у обављању послова парламентарног надзора. Овај члан такође даје правну могућност да други нивои власти комуницирају са Заједничком комисијом, како би заједничким радом унаприједили надзор у области одбране и безбједности. Сарадња се остварује размјеном информација и искустава у вези са активностима које надзирани институције обављају, као и разматрањем приговора, предлога и иницијатива, које достављају други нивои власти у Босни и Херцеговини.

Члан 36.

Овим чланом регулише се сарадња комисија са организацијама цивилног друштва које такође могу допринијети квалитету парламентарног надзора присуствовањем на сједницама Заједничке комисије, достављањем информација, анализа и слично.

Члан 37.

Овим чланом регулише се сарадња са парламентарним војним повјереником.

Члан 38.

У процесу парламентарног надзора, по потреби, комисије могу ангажовати аналитичаре, научнике, стручњаке и друге особе из наведених области надзора.

Члан 39.

Овим чланом прецизирају се и постављају принципи сарадње са медијима, како би се на одговарајући начин регулисала права представника медија у вези са радом Заједничке комисије.

ГЛАВА IX – ИЗВЈЕШТАВАЊЕ ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БиХ

Чланови 40. и 41.

Заједничка комисија подноси редовне годишње извјештаје о раду Парламентарној скупштини БиХ до краја марта за протеклу календарску годину.

По потреби и на захтјев Парламентарне скупштини БиХ, Заједничка комисија доставља и посебне извјештаје. Шта се подразумијева под "Посебним извјештајем" дефинисано је чланом 2. Облик и садржај извјештаја регулише се пословницима о раду. Извјештаји не

садрже информације чије би откривање по процјени Заједничке комисије могло угрозити одбрану и безбједност Босне и Херцеговине.

ГЛАВА X – КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Чланови 42, 43. и 44.

Одредбама чланова 42. и 43. закона утврђене су прекршајне казне за непоштовање одредаба овог закона. Утврђени су прекршаји и за одговорно лице и за друга лица у надзираним институцијама која својим поступком онемогућавају рад комисија. На прекршаје прописане овим члановима примјењује се Закон о прекршајима Босне и Херцеговине и релевантни прописи из те области.

Чланом 44. успоставља се евиденција о прекршајима која је прописана Законом о прекршајима, а може се користити и у Парламентарној скупштини и приликом оцјењивања кандидата за именовање на разне положаје.

ГЛАВА XI – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

Овим чланом утврђује се рок од шест мјесеци у којем је Парламентарна скупштина дужна да усклади пословнике оба дома и у којем су надзиране институције дужне да ускладе своје подзаконске прописе.

Члан 46.

Овим чланом одређује се вријеме ступања на снагу овог закона.

V - Финансијска средства

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства у буџету институција Босне и Херцеговине.